

Република Србија
Висши суд у Новом Саду
Пословни број Гж. 2666/2013
Дана 13.02.2014. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА

Висши суд у Новом Саду, у већу судија Весне Сладојевић, председника већа, Вукцке Кукић и Наташе Дачић, чланова већа, у правној ствари тужбова Јанковић Ратомира из Новог Сада ул. Војводе Бојовића бр. 6, кога заступа Живко Остојић, адвокат из Новог Сада, против туженог Републичког фонда ПНО, Покрајински фонд за ПНО, Дирекција покрајинског фонда из Новог Сада, Житни трг број 3, радит исплате, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду пословни број П 8926/2012 од 18.04.2013. године, у седници већа одржаној дана 13.02.2014. године дошло је

ПРЕСУДУ

Жалба туженог **СЕ ОДБИЈА**, па се пресуда Основног суда у Новом Саду пословни број П 8926/2012 од 18.04.2013. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Одбија се захтев тужбова за накнадом трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Побијањом пресудом усвојен је тужбени захтев, те је обавезан тужени да тужбоцу исплати на име материјалне штете због мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије за период од 01.04.2011. године до 31.10.2012. године износ од 78.053,27 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2013. године па до исплате и износ од 14.387,68 динара на име законске затезне камате до 28.02.2013. године као и да тужбоцу на име трошкова поступка исплати износ од 55.200,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.04.2013. године на до исплате, у року од 8 дана, под претњом извршена.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је због погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба првичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Тужилац је поднео одговор на жалбу.

Жалба није основана.

Образложење

Тужилац је дана 12.07.2012. године поднео тужбу овом суду против туженог, у којој је навео да је корисник права на пензију на основу решења ФССОВО коју сада остварује код РСФ ПНО. До 01.01.2008. године начин усклађивања пензија које су остварене код Фонда за социјално осигурање војних осигурашника (ФССОВО) када је престао да важи Закон о војсци, је било предвиђено да се појне пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија доноси министар за одбрану. Од 01.01.2008. године пензија тужиоца се усклађује по динамици и начин утврђен законом којим се уређује пензиско и инвалидско осигурање те је Закон о пензиском и инвалидском осигурању једини општи акт на основу кога се тим корисницима могу прити усклађивања пензије. Како је Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, а након ступања на снагу Закона о Војсци Србије својим решењем о усклађивању број 181-431/08 од 25.01.2008. године извршио усклађивање односно повећање пензије за 11,06% од 01.01.2008. године, био је дужан по службеној дужности да тужиоцу, пензију и примања усклади као и са свим другим корисницима пензија у РС. Пошто је тужени од 01.01.2008. године до данас тужиоцу исплаћивао мањи износ пензије од припадајућег у износу од 60.000,00 динара дошло је до неоснованог богаћења на страни туженог. Предложио је да суд донесе пресуду којом ће обавезати туженог да му на име материјалне штете због мање исплаћених износа припадајуће пензије за период од 01.01.2008. године до 30.06.2012. године исплати износ од 60.000,00 динара са законском затежном каматом почев од 20.02.2008. године, па до коначне исплате као и трошкове парничног поступка у року од 8 дана, под претњом извршења.

У одговору на тужбу тужени је навео да оспорава тужбени захтев у целости, истичући приговор стварне некадажности као и приговор застарелости потраживања.

Дана 08.11.2012. године Основни суд у Новом Саду је решењем одредио економско финансијско вештачење путем вештака мр Милојка Бубиљевића.

Подвешком од дана 14.12.2012. године пуномоћници тужиоца је процизирао тужбени захтев који сада гласи: „Усваја се тужбени захтев тужиоца и **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање Београд, Дирекција Покрајинског фонда Нови Сад, Житни трг број 3 да тужиоцу Хилији Божи из Бачког Брестоваца, улица Карађорђева број 62, исплати на име материјалне штете због мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије и то: на име главнице дуга од 01.01.2008. године до 30.11.2012. године износ од 221.784,85 динара, на име затежних камата на износ главнице до 30.11.2012. године износ од 86.477,80 динара, свега на дан 30.11.2012. године износ од 308.262,64 динара. **Обавезује се** тужени да тужиоцу на наведена износ главнице од 221.784,85 динара исплати затежну камату почев од 01.12.2012. године па до коначне исплате у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да тужиоцу исплати трошкове поступка онолико колико буду износила, са законском затежном каматом од дана пресудења до коначне исплате у року од 8 дана од дана правноснажности под претњом принудног извршења.“

На рочишту које је одржано дана 11.01.2013. године Основни суд у Новом Саду је донео Решење којим је дозвољено проширење тужбеног захтева повничењем сходно поднеску од дана 14.12.2012. године. Одбијен је предлог туженог за прекид поступка до окончања поступка пред ВКС.

Суд је изнео доказе читањем Уредбе о обиму и начину преузимања имовине, обавеза и задолжености од Фонда за социјално осигурање војних осигурашника у Републички фонд за

пенсијско и инвалидско осигурање, решење Фонда за социјално осигурање војних осигураника број 554148 од дана 05.12.2007. године, Заштитник грађана 17-608/2011 од дана 11.11.2011. године, Решење Првог Основног суда у Београду П 90710/2010 од дана 20.05.2011. године, Пресуду Вишег суда у Нишу Гж 1535/11 од дана 14.06.2011. године, Решење Основног суда у Сомбору П 2630/10 од дана 17.12.2010. године, Пресуду Основног суда у Новом Саду П 7872/2010 од дана 23.09.2011. године, Пресуду Вишег суда у Новом Саду Гж 130/11 од дана 16.12.2011. године, пресуду Вишег суда у Сомбору Гж 671/11 од дана 10.08.2011. године, Пресуду Вишег суда у Сомбору Гж 698/11 од дана 10.08.2011. године, Пресуду Вишег суда у Сомбору Гж 1001/11, Пресуду Основног суда у Сомбору П 55/11 од дана 05.09.2011. године, Одлука Уставног суда Уж 2666/11 од дана 22.06.2012. године, налаз и мишљење вештака вештака Милојка Бубњевића од дана 06.12.2012. године, саслушањем поступајућег вештака, па је на основу тако изведених доказа и њихове слободне оцене, утврдио следеће **чињенично стање**:

Тужиоцу Хинић Божи је Решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника бр.554148 од 05.12.2007.године усклађена је старосна пензија на 4011,108 болова односно 85,00% од пензијског основа, почев од 01.08.2004. године према важећим елементима пензијског основа. Усклађена је старосна пензија Хинић Божи на 5013,105 болова односно 85,0% од пензијског основа почев од 01.10.2005. године према важећим елементима пензијског основа. Жалба и ревизија не одлажу извршење решења.

Ове чињенице суд је утврдио читањем решења Фонда за социјално осигурање војних осигураника број 554148 од 05.12.2007.године.

Тужиоцу је обрачуната и исплаћена пензија за период од 01.01.2008. године до 31.10.2012. године у износу од 3.376.789,53 динара. Да је тужени обрачун вршио тако да је тужиоцу пензију обрачунао у складу са решењем РФ ПИО о извршеном усклађивању пензије, вредност општег бода и новчаних накнада од Јануара 2008. године истом би исплативо износ од 3.598.574,38 динара, Тужени је мање исплатио износ од 221.784,85 динара. Затежна камата на мање обрачунату пензију, уз принцип да дужничко-поверљивачи однос настаје како је наведено у тачки 5 налаза, износи 86.477,80 динара закључно са 30.11.2012. године. Укупна разлика између исплаћених пензија и пензија које би биле обрачунате уз усклађивање од 11,06% увећана за затезну камату, те поста износи 308.262,64 динара закључно са затезним каматама до 30.11.2012. године.

Просечна пензија тужиоца као корисника Фонда СОВО није била испод 60% просечне зараде у РС у 2007. години без пореза и доприноса.

Ове чињенице суд је утврдио саслушањем вештака Милојка Бубњевића, дипломираног економисте. Суд је у целисти усвојио налаз и мишљење вештака Милојко Бубњевића имајући у виду да је налаз и мишљење сачињено стручно лице, из своје области, на који налаз пуномоћник тужиоца није имао примедба, а тужени није оспорио математички део налаза, већ се примедбе односе на сам основ тужбеног захтева. Вештак је приликом давања налаза дао две варијанте обрачуна, а суд је приликом одлучивања прихватио другу варијанту налаза.

Оцењујући изведене доказе у смислу одредаба члана 7 и 8 ЗНП-а суд је писмену документацију у коју је извршио увид оцењено као правно релевантну за пресуђење у овом спору имајући у виду да се из све документације утврђују чињенице које се односе на тужничко право на пензију и усклађивање пензије. Суд је прихватио налаз и мишљење као и

иска вештака Милојка Бубиљевића дипломирањем економисте као јасан, стручан и у свему дат према правилима струке.

Прецизиран тужбени захтев је делимично основан.

Приговор стварне ненадлежности Основног суда у Новом Саду истакнут од стране туженог није основан, с обзиром на то да тужоочево потраживање према туженом представља облигацију, имовинско-правни однос с обзиром да је тужена поступањем односно непоступањем туженог да усклади позицију тужиоца због чега је тужилац претрпео штету. Како је суд оштећене надлежности надлежан да одлучује о захтевима за накнаду штете, то је приговор стварне ненадлежности суда, истакнут од стране туженог, неоснован.

Приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог је делимично основан. Наиме у складу са одредбом Закона о парничном поступку, суд није везан основом који је тужилац навео у тужби и тужбеном захтевом. У тужби је наведено да је основ тужбе и тужбеног захтева неосновано богађење. По оцени овог суда основ овог спора је накнада штете, те имајући ово у виду рок застарелости потраживања је 3 године. Како је тужба у овом предмету поднета дана 12.07.2012. године, те имајући у виду рок застарелости потраживања, овај суд налази да је застарело потраживање које је настало пре дана 12.07.2009. године.

Чланом 155 Закона о облигационим односима прописано је да је штета умањена печије извојаче (обична штета) и сирећивање неког повећања (измова корист).

Чланом 172 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Из изведених доказа током поступка, суд је на несумњив начин утврдио да је тужиоцу Решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника 554148 од 05.12.2007. године усклађена је старосна пензија Хинић Војки на 4011,108 односно 85,0% од пензијског основа, почев од 01.08.2004. године према важећим елементима пензијског основа. Усклађена је старосна пензија Хинић Војки на 5013,105 бодова односно 85,0% од пензијског основа почев од 01.10.2005. године према важећим елементима пензијског основа. Тужиоцу је у периоду од 01.07.2009. до 30.11.2012. године исплаћено мање и то на име главнице дуга од 01.07.2009. године до 31.10.2012. године износ од 112.715,55 динара, на име затезних камата на износ главнице од 01.07.2009. године до 30.11.2012. године износ од 71.893,61 динара, свега на дан 30.11.2012. године износ од 184.609,16 динара.

У конкретном случају, тужена није извршила ваљано усклађивање пензија тужиоцу почев од 01.01.2008. године од 11,06% те је суд ставио да је тужени својим непоступањем проузроковао штету тужиоцу која се огледа у томе да је тужени без правног основа у туженом периоду тужиоцу ускратно изну исплату пензије, сходно чему је суд обавезно тужиоцу да тужиоцу исплати име материјалне штете због мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије и то: на име главнице дуга од 01.07.2009. године до 31.10.2012. године износ од 112.715,55 динара, на име затезних камата на износ главнице од 01.07.2009. године до 30.11.2012. године износ од 71.893,61 динара, свега на дан 30.11.2012. године износ од 184.609,16 динара, а сходно члану 155 и 172 Закона о облигационим односима. Наиме како је суд усвојио приговор застарелости потраживања делимично, односно да је потраживање застарело пре 12.07.2009. године, а како потраживање стигло на исплату до 16-тог у месецу за

претходни месец, суд сматра да је прецизирана тужбени захтев основан за потраживања од 01.07.2009. године. Увидом у табале које је поступајући вештак доставио у прилогу свог изјаве и мишљења, суд је утврдио-израчунао претходно наведене износе, за период који по овени овог суда није застарео.

Сходно члану 277 Закона о облигационим односима суд је тужилоцу такође у задршку камату на износ главног дуга досудно почев од 01.12.2012. године, као дана када је висина штете коначно утврђена од стране вештака и од кога дана се тужени плаћају у домену за исплату главнице.

Имајући у виду да је суд делимично усвојио приговор застарелости потраживања, суд је одбио прецизирану тужбени захтев преко досуђеног износа од 184.609,16 динара на име материјалне штете због умањења исплаћених месечних износа припадајуће пензије до траженог износа од 308.262,64 динара.

Одицу о трошковима поступка суд је донео применом члана 153 и 154 Закона о парничном поступку, па је обавезао туженог да тужилоцу на име трошкова парничног поступка исплати и то за састав тужбе и 2 образложена поднеска износ од по 6.000,00 динара, за приступ на 3 одржна рочишта за главну расправу у износу од по 7.500,00 динара, за економско финансијско вештачење износ од 16.500,00 динара, на име таксе на тужбу износ од 4.300,00 динара и на име таксе на пресуду износ од 13.492,00 динара, односно у укупном износу од 74.792,00 динара, који трошкови су били, пузни за пођење овог поступка, одређени трошковником пуномоћника тужиоца, обрачунати у складу са адвокатском тарифом и Законом о судским таксама. Суд тужилоцу није досудио трошкове састава поднеска од 04.01.2013.године с обзиром на то да овај поднесак није био пузан и оправдан за пођење овог парничног поступка.

Судија

Горан Ђот

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба
у року од 8 дана, од дана достављања,
Вишем суду у Новом Салу, а путем овог Суда.